

СРПСКИ ТЕХНИЧКИ ЛИСТ

ОРГАН УДРУЖЕЊА СРПСКИХ ИНЖЕЊЕРА И АРХИТЕКТА.

САДРЖАЈ Позив на XXIII главни скуп стр. 121. Правилник за надзорнаке путова и путаре (свршиће се) стр. 122. Правилник за грађење и одржавање путова стр. 124. Уредба и правила за одржавање јавних путова у Краљевини Србији стр. 125. (свршетак). Одредба профила за отицање воде испод мостова и пропуста од Ј. Стефановића (наставак) стр. 126. Исправка на Уредбу за израду путова стр. 127. Члановима Удружења стр. 128. Повластица С. Б. Д. стр. 128

ЧЛАНОВИМА УДРУЖЕЊА

Удружење Српских Инжињера и Архитекта држаће свој

XXIII. ГЛАВНИ СКУП

по прописима чл. 55., 56., 57., 58. и 59. свога Устава на дан

13. маја 1912. године у Београду

у дворници III. Београдске Гимназије са овим дневним редом:

- 1., Избор два секретара.
- 2., Извештај Управног Одбора о раду у прошлој години.
- 3., Извештај о књијници удружења.
- 4., Извештај о Српском Техничком Листу — органу Удружења.
- 5., Извештај о благајни Удружења и Срп. Техничког Листа.
- 6., Извештај Надзорног Одбора.
- 7., Давање разрешнице Управног Одбора.
- 8., Одобрење буџета за 1912|1913 годину.
- 9., Избор потпредседника и три члана Управног Одбора.
- 10., Питања и предлози.

По чл. 32. Устава ове године иступа из Управе потпредседник г. Павле Димић и чланови управе г. г. Душан Божић, Бор. Поповић и Јован Николић.

Редовни и ванредни чланови Удружења имају право гласања, а помажући учествују само са саветујућим гласом.

Гости имају приступа само ако се претходно пријаве председништву а немају право дискусије.

Скуп почиње рад у 8 $\frac{1}{2}$ часова у јутру.

Број 59.

25. априла 1912 год.

Београд.

За секретара

Архит. Драг. Маслаћ

Председник Удружења
Јефта Т. Стефановић

ПРАВИЛНИК

о стручној спреми и дужностима надзорника путова и путара, о потребном алату, материјалу и осталим реквизицима, као и о контроли која се над овима има водити, који на основи члана 25. закона о јавним сувоземним путовима од 14. јуна 1910. г. прописује Министар Грађевина

Члан 1.

Надзорници путова.

За надзорнике на јавним државним односно окружним путовима могу бити постављени: добро писмени мајстори или занатлије као: зидари, каменоресци, дрводеље, бравари и т. д. а који су *српски држављани* а нису прешли (40) четрдесет година живота. Првенство имају они, који су свршили какву занатску или какву стручну школу, или су били подофицири у инжењерским трупима у војсци или надзорници железничких пруга, као и они који су били подпредузимачи или надзорници код предузимача при подизању јавних и приватних грађевина.

Члан 2.

Дужности надзорника путова.

Дужности надзорника путова следеће су: морају се редовно бавити дању а по потреби и ноћу на својој деоници пута и подносити дотичном грађевинском одељку седмодневни извештај (рапорт) о нађеноме стању прегледаног пута као и о томе, како поједини путари и чувари мостова као и летећи и ванредни радници врши своју дужност.

Њихова је дужност старати се, да на свакој путарској деоници има довољно резервног материјала, с тога чим приметите да је резервни материјал скоро утрошен дужни су о томе нарочитим писменим рапортом одмах известити дотични грађевински одељак односно самоуправну власт, како би се резервни материјал у потребној количини благовремено набавити могао.

Сем тога они су дужни пратити по потреби окружне односно самоуправне инжењере на својој деоници пута приликом њиховог службеног путовања.

Исто тако дужни су у случају болести или одсуства заступити суседног надзорника путова без нарочите накнаде за то.

Дужни су примати инвентар алата, материјала као и путарске стражаре при смањивању путара.

Дужни су руковати магацином и алатом, који се налази при грађевинском одељку и водити тачан инвентар као и књиге о потрошњи материјала.

Даље њихова је дужност да врше надзор над свима радовима и објектима, који се на њиховој деоници пута извршују, било средством предузимача било у сопственој режији, о чему усмено а по потреби и писмено извештавају дотичног шефа грађевинског одељка односно самоуправну власт.

При подели пута на деонице, надзорницима ће дотични грађевински одељак, односно самоуправна власт одредити место сталног становања на њиховој деоници пута.

Сва преписка између дотичних грађевинских одељака, самоуправних власти и надзорника путова и путара сматра се као званична и стога је пошта дужна као званичну да преноси бесплатно.

Члан 3.

Путари.

За путаре на јавним државним и окружним путовима могу бити постављени они српски држављани, који су писмени и који су свој рок у војсци — сталном кадру, одслужили и који су умно и телесно здрави, а који нису млађи од 23 ни старији од 40 година, што доказују лекарским уверењем и крштеницом и који нису суђени ни осуђивани за нечасна дела.

Првенство имају они, који су били чувари железничке пруге или железнички стални радници, и они, који су служили у инжењерским трупима у војсци или ослобођени од службе као раниоци породице.

Члан 4.

Дужности путара.

Дужности путара су:

1. — Да се стално и посведневно баве на означеним им деоницама пута, одакле се смеју удаљавати само онда, кад надлежним путем добију осуство од дужности или у случају болести.

2. — Да редовно сваког дана врши све потребне могуће оправке на путу са резервним материјалом и алатом и то како на доњем тако и на горњем строју пута, па и на самим објектима на њиховој деоници.

3. — Да одржавају чистоћу јендека дуж пута од корова, шибља и наноса тако, да метеорска вода може правилно и без застоја отицати до оближњих пропуста и мостова.

4. — Да косе коров, боцу и осталу траву са целог земљишта пута, а ону на самом коловозу да из корена чупају.

5. — Да одмах после сваке јаче кише и бујице прегледају целу своју деоницу пута са свима мостовима, пропустима, потпорним зидовима, осигурањима и т. д. а нарочито да обратe пажњу на правилан ток воде у јендацима дуж пута као и испод пропуста и мостова.

6. — Код мостова и пропуста треба нарочиту пажњу да обратe на класе, грање и други крш који вода носи, да се не задржава под мостом или пропустом и испод њих, како се мост или пропуст не би загушио.

7. — Да чисте са коловоза на путу блато и прашину или снег.

8. — Да у случају кад је повреда пута таква да прети и самом прекиду саобраћаја, дужни су путари о томе известити најближу општинску власт и она је дужна најбржим путем известити среску власт како би се учинило све што треба, да се избегне прекид саобраћаја.

9. — За време свога бављења на радовима при посведневној оправци путова дужни су пазити, да путници никојим начином не штете пут и негова постројења; да се путничка и теретна кола као и сва остала подвозна средства увек држе своје десне стране пута и да се при заустављању на путу никако не задржавају на средини пута но увек са стране а по могућству изван коловоза. Једном речју да мотре на правилност саобраћаја као и на лакоћу истога на путу.

Путнике који противно овоме поступају дужни су кратко и учтиво опоменути, што ако не би хтели да послушају, упитати их за име, презиме и место становања и доставити их непосредно среској власти (за ове доставе штампаће се нарочити обрасци који ће путари по потреби испуњавати).

10. — При пролазу путника или чиновника ма које струке, дужни су их учтиво поздрављати и на питања потребна обавештења давати им а по потреби и на услузи им бити.

11. — Дужни су по упуствима шефова грађевинских одељака прикупљати податке о величини јавнога саобраћаја на својим деоницама пута и концем свакога месеца слати их надлежним властима.

12. — Дужни су све украсно дрвеће дуж пута окопавати, заливати, и неговати да се што пре подигне и боље одржи.

Ограду дуж пута и ону око дрвећа морају одржавати и пазити да путници не носе квара ни путу ни огради ни дрвећу.

13. — Предати им алат дужни су у исправном и добром стању одржавати, о чему ће нарочиту бригу водити надзорници путова као и шеф грађевинског одељка са осталим особљем.

14. — Морају собом носити увек своју путарску књигу, у коју ће им надзорници, инжењери као и остали надлежни чиновници приликом свога службеног путовања, бележити, где су их на пута застали а уједно им уписата евентуалне потребне наредбе, по којој ће оштећени или добро неодржавани део пута оправити и до кога рока у ред довести.

15. — На местима, где поред мостова дуж њихових деоница има утврђених водомера, дужни су сваки дан посматрати и бележити висину воде према правилима која су за то прописана.

16. — У случају да путници и остали пролазници чине намерно штету путу или објектима на истоме, дужни су такве кривце, предати најближој општинској власти, која ће даље са кривцима по закону поступити, или ако је општина много удаљена оваке кривце предаваће суседним путарима, да их они строведу општинској власти.

17. — На сваком категорисаном путу путари ће имати своје редне бројеве и то на државним путовима од почетка до краја пута, а на окружним путовима првога реда почев од окружне, а на путовима окружним другога реда почев од среске вароши или од какве друге варошице до краја пута или до границе округа.

18. — Дужни су у случају болести или одсуства, своје суседне путаре привремено заступати у дужности без нарочите награде за то.

19. — Дужни су за време бављења на својој деоници пута имати службену значку која носи натпис: „Путар Бр.“ и т. д. као и објаву, што ће све добити при ступању на дужност.

У случају да значку изгуби даће му се друга уз наплату коштања исте.

20. — Дужни су одржавати најбољу чистоћу у стражари, у којој станују и око стражаре неговати разно украсно дрвеће и воће а по могућству и башту са поврћем и цвећем.

21. — По поднетој писменој оставци дужни су остати на дужности све док им замена не дође.

(Свршиће се)

ПРАВИЛНИК

ЗА

грађење и одржавање пропуста и мостова и осталих објеката на државним и окружним путовима, који на основи чл. 19. закона о јавним сувоземним путовима од 14. јуна 1910. год. прописује Министар Грађевина.

Члан 1.

Сви радови и набавке за грађење и одржавање свих објеката на државним и окружним путовима по чл. 15. закона о јавним сувоземним путовима уступају се у извршење по прописима закона о подизању јавних грађевина. Према томе за све радове и набавке око грађења и одржавања појединих објеката на државним и окружним путовима важе одредбе закона о подизању јавних грађевина, као и одредбе закона о Државном Рачуноводству.

Члан 2.

Према напред поменути законским одредбама мора се за сваки посао око грађења нових или одржавања постојећих објеката на државним или окружним путовима при дотичном грађевин. одељку саставити уредан пројекат са прописним техничким и погодбеним документима и то како за набавку потребног материјала за грађење и одржавање објеката тако и за свако извршење потребних послова на истима. Уз сваки мора се послати и технички извештај.

Члан 3.

Тако састављени пројекат заједно са техничким и погодбеним документима и техничким извештајем шаље се Министру Грађевина као надлежном по закону на преглед и одобрење.

Члан 4.

По свршеном прегледу и одобрењу пројекта, техничких и погодбених документа од стране Министра Грађевина, окружна начелства односно окружни одбори, одржаће у законом прописаном року лицитације за грађење нових или оправку постојећих објеката на појединим путовима. Резултати овако одржаних лицитација спроводе се на основи чл. 96. закона о Државном Рачуноводству и чл. 17. закона о јавним сувоземним путовима Министру Грађевина на одобрење.

Члан 5.

По надлежном одобрењу одржаних лицитација приступа се изради одобрених послова под надзором дотичног окружног односно самоуправног инжињера и дотичних надзорника путова, којима при овом надзору могу помоћи и сами путари на својим деоницама пута.

Члан 6.

По свршеном предузетом послу приступа се коладовању истога и то у свему према прописима закона о позизању јавних грађевина.

Члан 7.

По нарочито претходном одобрењу Министра Грађевина, а на предлог, грађевинског одељка односно окружног одбора може се за одржавање свих објеката на појединим државним и окружним путовима, који нису дати у одржавање предузимачу, (чл. 15. Уредбе) поставити извештан број занатлија и њихових помоћника који ће се плаћати из државног кредита, односно из окружног приреза, који се по чл. 17 закона о јавним сувоземним путовима ставља у државни буџет односно уз порез наплаћује.

Члан 8.

Дужност ових занатлија и њихових помоћника је, да по добивеним упуштвима од окружног односно самоуправног инжињера са својим алатом оправљају поједине објекте на путовима као и стражаре на истима и одржавају их у исправном стању.

Сав потребан материјал и остале реквизиите за извршење потребних оправака ставиће им се на расположење од стране државе односно округа.

Члан 9.

Ове занатлије и њихове помоћнике по добиеном начелном одобрењу по чл. 7. ових правила прима шеф грађевинског одељка односно самоуправни инжињер, који им одређује, према способности и вредноћи, саме величине дневница.

Члан 10.

Дневнице занатлијама не могу бити мање од 2,50 дин. нити веће од 4 дин. а помоћницима 1.50—1,80 дин. Оне се рачунају целе, три четврти, половина и једна четвртина, према томе ако је задоцнио или због рђавог времена, слабости или својих послова и осталих узрока раније са посла отишао.

О свему овоме води тачан рачун дотични путар, на чијој се деоници ради зашто је и он одговоран.

Члан 11.

Сваки занатлија носи собом нарочиту књижицу, у којој дотични путар њему и његовом помоћнику уписује према чл. 10 ових правила надницу. Ако надница не буде цела, путар ће у примедби ставити узрок, због чега је надница смањена.

Члан 12.

Надзорник дотичног пута при сваком своме пролазу дужан је прегледати поред осталог и рад ових занатлија и њихових помоћника и издати ми

усмена наређења о даљем раду, саопштавајући иста и самом путару, а у исто време увериће се и о исправном завођењу њихових надница и својим потписом исте оверити. Надзорник може по потреби у истој књизи издавати занатлијама и писмоне наредбе као и саме опомене.

Члан 13.

У случају потребе, а по претходном наређењу окружног односно самоуправног инжињера, могу се занатлије придодати летећим дружинама (в. чл. 8 Уредбе и Правила за одржавање јавних путова у Краљевини Србији) да заједнички изврше какву хитну потребну оправку извесног дала пута или каквог објекта на истоме. Овакав случај доставља се Министру Грађевина у редовном месечном извештају (према чл. 13. напред поменуте Уредбе и Правила за одржавање јавних путова) са назначењем и описом извршених хитних послова.

Члан 14.

Потребан грађевински материјал и реквизите за редовно одржавање свих објеката на путовима набавља се на исти начин и истовремено у свему као и потребан резервни материјал за редовно одржавање путова по чл. 7 напред поменуте Уредбе и Правила.

О овоме материјалу воде бригу на првом месту дотични надзорници путова достављајући хитну потребу утрошеног материјала надлежном окружном односно самоуправном инжињеру, који се стара о благовременој набавци потребне количине истога, придржавајући се при томе свих прописа напред поменуте Уредбе.

Члан 15.

Занатлије и њихови помоћници контролишу се и исплаћују у свему као и дружински радници према чл. 9 и 12 поменуте Уредбе.

Члан 16.

Шефови грађевинских одељака и остали окружни односно самоуправни инжињери дужни су непрестано водити тачан рачун о свима пословима, које врше занатлије са помоћницима, и чим увиде, да они својим немарним радом у опште не заслужују да и даље остану на томе послу, одмах их отпуштају и друге постављају, извештавајући о томе окружно начелство односно окружни одбор, а у месечном свом извешћу о стању путова, који се по чл. 13. поменуте Уредбе шаље Министру Грађевина, извештавају га о томе.

Препоручујем свима окружним и самоуправним инжињерима и осталим заинтересованим властима и особљу, да се у будуће у свему по овом правилнику управљају.

15. априла 1912. год.

у Београду.

Министар Грађевина,

Мих. В. Илић с. р.

МИ

П Е Т А Р I.

ПО МИЛОСТИ БОЖЈОЈ И ВОЉИ НАРОДНОЈ

КРАЉ СРБИЈЕ

На предлог Нашег Министра Грађевина, а на основи чл. 22. закона о јавним сувоземним путовима од 14. јуна 1910. године прописујемо:

УРЕДБА и ПРАВИЛА

за одржавање јавних путова у Краљевини Србији
шта ће силу закона имати.

(Свршетак)

Члан 20.

После истека овако остављенога рока надлежни инжињер дужан је лично уверити се, да ли је предузимач у достави означени део пута са објектима у исправно стање довео. У случају да предузимач није извршио оправку пута или објекта на њему или никако или не онако како је то по уговору дужан био учинити, надлежни инжињер доставља све ово окружном начелству односно окружном одбору да се предузме одмах све што је потребно да се дотични део пута што пре у исправно стање доведе, а у исто време да се на предузимача за неизвршење уговора примени одговарајућа уговорена казна.

Сав трошак учињен око оправке дотичнога дела пута, па ма на који начин она била извршена, пада на терет предузимачев и плаћа се одмах из окружне благајне по овери свих потребних докумената од стране надлежног окружног односно самоуправног инжињера из предузимачеве зараде а по потреби из кауције.

Члан 21.

У условима за издавање појединих путова у одржавање морају се унети као обавезне тачке 17. 18. 19 и 20. ове Уредбе, а сем тога мора се унети детаљни опис и начин одржавања пута заједно са потребним набијањем или ваљањем истога, даље са набајком потребнога материјала и начином рачунања и контроле употребе. У истим условима мора се тачно означити број путара које предузимач поставља са њиховим седиштима на свакој појединој деоници пута као и број летећих дружина са утврђеним бројем минималним њихових радника. Даље предвидеће се исплата предузимачеве зараде у тромесечним ратама али тако, да се пре исплате сваке рате изврши комисијски преглед стања пута и ако се при том констатује потпуна уговором предвиђена исправност на целој дужини пута, тада се предузимачу исплаћује уговорена рата, у противном комисија ће у свом извештају навести, шта све на путу и којим његовим деловима треба у исправно стање довести, и у исто време предложиће ко-

лико ће се при исплати од исте рате задржати предузимачу до потпуног довођења пута у исправно и уговорно стање.

Исто тако морају се предвидети и казне за неизвршење уговоренога посла на прописно време од стране предузимачеве.

Најзад у овим условима морају бити предвиђени случајеви, у којима се због неисправности пута кривицом предузимачевом може уговор раскинути и даље одржавање пута од истога одузети. У том случају положена кауција предузимачева припада државној односно окружној каси, а за штету која би услед овог раскинућа уговора настала за државну односно окружну касу да предузимач одговара неизузетом зарадом, која му се задржава до истека уговора као и свом осталом његовом имовином.

За потребно ваљање пута сам ваљак даје држава односно округ, а запрегу и потребне раднике за исто даје предузимач одржавања пута. Ако је ваљак парни онда ће се он са његовим вођом и помоћником ставити предузимачу бесплатно на расположењу на месту, где се тада налазио буде. Потребан материјал за гориво за време путовања и ваљања дужан је набавити сам предузимач. Материјал за гориво при враћању ваљка пада на терет државе односно округа.

Члан 22.

По одобрењу одржане лицитације за уступање извеснога пута предузимачу у одржавање предаје се исти пут са резервним материјалом и свима путарским стражарама и алатом у истима протоколарно са назначењем количине предатог резервног материјала и стањем и сваке поједине стражаре и алата тако, да је предузимач по истеку уговора дужан предати пут у исправном стању а све стражаре и алат у онаком стању какве су били при предаји предузимачу. Исто тако и резервни материјал у истој количини и каквоћи предаће као што је и примио.

Члан 23.

При лицитацији за набавку потребног грађевинског материјала и алата као и за уступање у одржавање извесног пута предузимачу у свему се има поступити по прописима закона о подизању јавних грађевина и закона о Државном Рачуноводству.

Члан 24.

Општински путеви и објекти на њима граде се и одржавају у свему по прописима чл. 15. и 16. закона о јавним сувоземним путевима.

Препоручујемо Нашем Министру¹ Грађевина да ову Уредбу и Правила обнародује и да се стара о извршењу њиховом.

4. априла 1912. год.
у Београду.

П Е Т А Р С. Р.

Министар Грађевина,
Миx. В. Илић с. р.

Одредба профила за отицање воде испод мостова и пропуста.

— наставак —

Одредба количине воде.

Нејосредно мерење.

а) Кад нам мост долази на месту где река има правилан ток на већу дужину, тако да је корито реке у правој или приближно правој линији, да је дубина реке подједнака и нарочито релативан пад и корита и воденог огледала на велику дужину сталан, онда је кретање воде на том делу реке правилно, равномерно, кретање једнако. У таквом случају, ако нам стоји на расположењу потребан хидрометријски прибор и довољно време, најбоље је предузети непосредно мерење количине воде. Зарад тога се најпре тачно сними попречан профил корита и изнивелише уздужли пад реке, па се затим профил подели вертикалним равнима у неколико карактеристичних делова, тако, да се просечна дубина у појединим деоницама не мења много. У свакој таквој деоници измерићемо брзину на неколиким дубинама и нацртаћемо диаграме тих брзина у свакој вертикали у средини деонице. Тако ћемо добити диаграме брзина. Те диаграме треба или графички или аналитички претворити у правоугаонике па је хоризонтална страна правоугаоника средња брзина дотичне деонице. Нека смо тако добили:

За деоницу	I	површину	f_1	и брзину	v_1
"	"	II	"	"	v_2
"	"	III	"	"	v_3

"	"	N	"	"	v_n

па је онда количина воде која профилем протиче:

$$Q = f_1 \cdot v_1 + f_2 \cdot v_2 + \dots + f_n \cdot v_n$$

а просечна брзина:

$$V_{\text{пр}} = \frac{f_1 v_1 + f_2 v_2 + \dots + f_n v_n}{f_1 + f_2 + \dots + f_n} = \frac{\sum (f v)}{F}$$

Оваква ћемо мерења предузети за малу воду, за средњу и за велику воду. Из тих података склопићемо према природи земљишта речног корита а и према облику самог попречног профила. **Нормални профил реке.** (сл. 8.)

Идеалан нормални профил реке био би онај, који нити вода засипа нити квари, руши и оједа.

При малој води реком отиче мала, а при великој води често 10 па 100 пута већа количина воде. Брзина воде зависи од дубине. Ако корито речно нема ванредно расплут профил јасно је, да ће дубина мале воде па и брзина бити знатно мања но при великој води. А од брзине зависи механички рад воде, зависи како ће се вода понашати према свом кориту. Кад бисмо могли удесити да се при великој води не повећа сувише дубина и брзина, онда бисмо могли удесити и нормалан профил реке како треба. Том услову, код иоле већих река најбоље одговарају сложени, или како је пок. проф. Стаменковић назвао, двогуби профили. (Вл. сл. 8.)

Мала вода и средња протичу дубљим делом профила а велика се разлива у шири горњи део профила. Нормалан профил реке треба остварити од моста узводу и низводу на што већу дужину.

О самом мерењу брзина и профила и одредби нормалног профила види детаљније у преводу Хидротехнике од Толкмита.

б) Много је чешћи случај да је корито реке неправилно, да мост долази на место где профил није јасно изражен и да је ток неравномеран.

У том случају морамо мерити и снимати неколико узастопних попречних профила реке и употребити Belanger-ов метод.

Образац за срачунавање количине воде, који за тај случај даје Belanger, гласи:

$$Q = \sqrt{\frac{J}{\frac{\alpha}{2g} \left(\frac{1}{F_1^2} - \frac{1}{F_0^2} \right) + \int_{s_0}^{s_1} \frac{U}{F^3} \cdot b_1 ds}}$$

Овај образац овако примењује

Измери се неколико попречних профила на јеонаким размацима, али тако, да између узастопних профила нема нагле промене. Број профила треба да је непаран, како би број размака био паран и како би се за интегралење могло применити Симсоново правило.

Подужни пад реке J. раван је висинској разлици воде крајњих профила, узетој при највећем водостању, подељеној са размаком крајњих профила

F_0 и F_1 су површине профила које заузима вода на почетку и на крају целе деонице.

Коефицијент b_1 варира према просечној хидрауличкој дубини али се приближно може узети да је сталан и то:

$$b_1 = 0,00028 \left(1 + \frac{1,25}{R} \right)$$

где је R просечан хидраулички радиус (дубина). Зато се b_1 може ставити пред интегрални знак.

$$\text{Дакле: } b \int_{s_0}^{s_1} \frac{U}{F^3} ds$$

Замислимо да смо снимили пет профила А, В, С, D и Е. Профиле Аи В испод моста где ће доћи

мост, профил С баш на мосту где долази мост а D и Е изнад моста. За сваки ћемо срачунати површину F_i параметар (оквашени обим U.)

Површину профила А (крајњег) означимо са F_0 , а крајњег профила Е са F_1 . За сваки профил одредићемо F^3 . Затим се на праву пренесу дистанције између профила: s, s_1, s_2, s_3, s_4 као апсцисе а одговарајуће вредности F^3 као ординате. Овако добивене тачке вежу се кривом линијом. Површина између крајњих ордината, криве и x осе срачуната по Симсоновом правилу даје вредност интеграла. Остали је рачун лак.

Коефицијент α има вредност: 1,1

в) Количине воде која протиче реком може доста тачно да се срачуна ако удесимо да сва вода прелази преко прелива. Само треба имати на уму и постарати се, да загат буде истински непробојан. Конструјише се од дасака испод којих се добро набије доста дебео слој уме или глине. Горња се талпа заостри по ивици да пралив буде преко оптрице, а положи се тако, да буде та преливна ивица потпуно хоризонтална. Само се по себи разуме, да за тај посао треба изабрати правилан профил или бар што правилнији у правом току реке. Кад се вода наврати на прелив, онда за неко време настаје неправилно кретање воде, али ускоро вода добије свој правилан ниво и правилно отицање. Да бисмо били сигурни да ток воде буде правилан треба загат проширити и удесити на повећу дужину приближно хоризонтално како би у том делу наступили правилни односи. Брану дакле треба начинити као широк праг са оштрицом на крају као у слици: 9 (Неставиће се)

Ј. Стефановић

ИСПРАВКА

У 15 броју Срп. Техн. Листа у Уредби по којој ће се израђивати норме, по којима ће се градити поједине врсте путова, по прописима чл. 8. Закона о јавним сувоземним путовима, поткрале су се три грешке у димензијама окружних иштова првога реда, шако:

1.) У одељку а) погрешно је стављен збир 9 а треба да стоји 8.

2.) У одељку под б) стоји да ширина за две пешачке стазе и простор за резервни материјал и прогон стоке износи 2,00 мет. а треба да стоји 2,50. Збир је добар.

3.) У одељку под в) погрешно стоји ширина коловаза 4,50 м. а две пешачке стазе и т.д. 2,50 м. а треба да стоји:

ширина коловаза 4.00 м.

две пешачке стазе и ш. д. 2.00 м.

Збир је и овде исправан.

Моле се читаоци да ово приме знању и учине потребну исправку.

Уредништво.

Члановима Удружења.

На молбу Удружења Срп. Инжењера и Архитекта Господин Министар Грађевина решењем својим од 26. Априла ове године Бр. 4282 изволео је одобрити потребно одсуство од дужности свима члановима Удружења Срп. Инжењера и Архитекта, чиновницима Министарства Грађевина, грађевинских одељака и Железничке Дирекције, и то: онима који ће учествовати само на главном скупу по три дана, нерачунајући време путовања до Београда и повратка кућама, а онима који ће учествовати и на главном скупу и на пројектованој екскурзији за Праг, Дрезду и Берлин, по 15 дана, такође нерачунајући време за долазак до Београда и повратак кућама.

Пошто су сви редовни чланови Удружења решењем Господина Министра од 6 јуна 1911. год. добили сталну повластицу за возњу на српским државним железницама и то, за себе у четвртину цене а за чланове своје породице у половину цене, то за долазак на главни скуп неће бити поред ове још и других нарочитих повластица.

Саопштавајући ово члановима Удружења у вези са ранијим објавама у овоме смислу, Удружење позива све своје редовне чланове, да изволе у најкраћем року, а најдаље до 6. маја послати своје „визит“ фотографије, како би им се могле издејствовати и послати потребне легитимације за повлашћену возњу на државним железницама.

Удружење се обратило још и г. г. Министрима: Народне Привреде, Војном, Просвете и Суду општине града Београда са молбом, да члановима Удружења, чиновницима дотичних ресора изволе одобрити потребно им

осуство ради учествовања на главном скупу и пројектованој екскурзији.

Решења по овим молбама још нисмо сазнали, а чим их будемо сазнали, објавићемо их у Листу.

Исто тако, Удружење се обратило молбом Српском Бродарском Друштву и Дунавском Паробродском Друштву, да члановима нашега Удружења и њиховим породицама, одобре уобичајене повластице за возњу бродовима дотичних Друштава за долазак у Београд и повратак кућама.

УПРАВА

П О В Л А С Т И Ц А

Српско Бродарско Друштво одобрило је повластицу члановима Удружења за долазак на Главни Скуп.

РАСПИС БР. 27.

Свима Агенцијама и зајоведницима бродова.

Удружење Српских Инжењера и Архитекта одржаће на дан 13. маја т. г. свој годишњи скуп у Београду.

На молбу тога Удружења, одобрила је ова Управа подвоз у половину цене свима члановима, који скуп буду посетили, но с тим, да у полазној станици узму целу карту I или II класе, која важи и за повратак, а кују ће агенција жигосати жигом компостера само с једне стране а на полеђини исте удариће влажан станични жиг.

У Београду, при силаску с брода, те им се карте неће одузимати, већ ће исте у повратку поднети београдској агенцији ради жиговине с друге стране, заједно са уверењем — да је сваки сопственик оваке повратне карте скуп заиста посетио, иначе карте неће важити за повратак.

Ова повластица важи за долазак од 10—13. маја, а за повратак од 14—30. маја т. г. закључно.

Препоручује се свима агенцијама и заповедницима бродова да се овог расписа строго придржавају.

Бр. 3168

26. априла 1912 год.
Београд.

Директор

С. Р. Кукић.

Власник за Удруж. Срп. Инжењ. и Архитекта Душан Божић инжењер

Одговорни уредник Јефта Т. Стефановић редовни професор Универзитета.

Штампариа К. Грегорић и Друга — Београд.

